

Налог који је дао Међународни кривични суд за хапшење либијског лидера Моамера ел Гадафија наишао је у Москви на различите коментаре. Док у Министарству иностраних послова преовладавају уздржане и дипломатски обојене оцене, у парламентарним и неким другим круговима изјаве су веома критички обојене уз тврдњу да је Међународни кривични суд постао инструмент политике западних земаља и да „игра онако како НАТО свира”.

Најкомпетентнија је, разуме се, оцена Министарства иностраних послова коју је на конференцији за штампу изнео шеф руске дипломатије Сергеј Лавров. Његова је изјава крајње одмерена, уздржана и без отворене критике западних земаља или суда.

Лавров сматра да је Међународни кривични суд имао право за изда налог за хапшење јер је то „његова прерогатива”. Русија је подржала резолуцију Савета безбедности која омогућава суду да раслеђује све злочине у Либији, како оне које цине Гадафијеве присталице, тако и оне које чине опозиционе снаге. Из такве изјаве произилази да Москва нема примедбе на издавање налога, иако је он крњи јер се истрага не протеже и на злочине које чини друга страна. Лавров једино пледира и изражава наду да ће истрага бити „непристрасна, деполитизована и да ће се одвијати у оквирима међународног права”. Шеф руске дипломатије се такође нада да се издавање налога за хапшење Гадафија неће негативно одразити на ситуацију у Либији.

Лавров сматра да је Међународни кривични суд имао право за изда налог за хапшење јер је то „његова прерогатива”.

Лавров другачије није ни могао да оцени одлуку Међународног кривичног суда. Москва је подржала резолуцију Савета безбедности о Либији која предвиђа такву могућност и сада сама себи не може да скаче у уста. Друга је ствар што се у Кремљу сматра да војна

Пише: Ђорђе Милошевић
среда, 29 јун 2011 14:49

акција западне коалиције у Либији значајно излази из оквира резолуције и да је она „претворена у некакав папир” који се маше и злоупотребљава за војна дејства у Либији.

Москва – и то се мора рећи – није посебно наклоњена Гадафију и сматра да ни његове руке нису сасвим чисте. Подсетио бих, поред осталог, на изјаву руских званичника када је

председник Међународне шаховске федерације, иначе вишегодишњи председник руске републике Калмикије, Кирсан Иљумжинов, недавно посетио Гадафија у Триполију и са њим одиграо партију шаха. У Москви се тада чуло да би Иљумжинов требало да поручи Гадафију да „тајминг” за његов потез (разуме се не шаховски него политички) измиче, што преведено на обичан језик значи да се његова ера завршава.

Аналитичари у Москви, а сигурно и политичари, оцењују да Гадафи нема никакве шансе да остане на власти. Пошто су за Кремљ односи са Либијом значајни, неупоредиво је корисније да се, из чисто прагматичних разлога, некако нађе заједнички језик са онима који долазе, него тврдоглаво се држати човека који неминовно одлази. Интереси су, дакле, изнад неке ирационалне љубави која у политици и међународним односима не постоји. Чак и када се ради о стварима које нису у потпуности у складу са међународном нормама и принципима.

Да подсетим да је Москва нудила посредничку улогу у либијском конфликту и да је руски званичник Михаил Маргелов путовао у Бенгази да би се састао са лидерима опозиције а затим и у Триполи, али да није имао налог да се састане са Гадафијем.

Да подсетим да је Москва нудила посредничку улогу у либијском конфликту и да је руски званичник Михаил Маргелов путовао у Бенгази да би се састао са лидерима опозиције а затим и у Триполи, али да није имао налог да се састане са Гадафијем. За Москву, очигледно, Гадафи је „бивши”, али читав проблем треба да се реши не страним уплитањем, још мање страном војном интервенцијом, већ дијалогом супротстављених страна.

Тако стоје ствари са званичном Москвом, односно извршном власти чији су потези

одлучујући и једино меродавни на међународном плану. Законодавна власт, односно парламент, може да има другачији став и он га има што произилази из изјава депутата и што није први случај. То је нарочито долазило до изражаја током догађаја у бившој Југославији. Тај став више представља препоруку, може да има моралну тежину, али није одлучујући елемент у политичком одлучивању.

Председник Комитета за међународне односе руске Думе Константин Косачов изјавио је да налог за хапшење Гадафија носи више питања него што даје одговора. То неће натерати либијског вођу да добровољно оде са власти. Она такође неће имати никаквог практичног дејства у Либији пошто Триполи не признаје јурисдикцију Међународног кривичног суда.

Први заменик Косачова Леонид Слуцкиј је много оштрији и критичнији. Сада се понавља ситуација коју смо имали око Ирака, Косова и Авганистана – каже Слуцкиј. „Све то подрива основе вишеполарног света и руководећу улогу Уједињених нација у међународним пословима” – каже Слуцкиј. По његовом мишљењу, Међународни кривични суд који би требало да буде стуб непристрасности, изгледа да заступа позицију коју креира официјални Вашингтон. Све то наводи да се замислимо – каже депутат.

Његов колега, такође члан парламентарног комитета за међународне односе, Семјон Багдасаров, тврди да Међународни кривични суд заступа интересе НАТО пакта. Покретање налога за хапшење Гадафија, Багдасаров назива „одлуком са предумишљајем”. „Међународни кривични суд претворио се у инструменат политике западних земаља. Шема је била разрађена на Југославији а сада је дошла на ред Либија. То је грубо мешање у унутрашње послове других земаља и нарушавање свих међународних норми” – тврди овај званичник.

Овај суд је инструмент контроле државних руководилаца оних земаља чија политика не одговара интересима западних земаља, а пре свега САД, Велике Британије и Француске. „То је опасан преседан: данас Либија, а ко је следећи? Следећи може бити било ко”. Овај функционер сматра да је један од циљева налога за хапшење – застрашивање које ће навести многе чиновнике, присталице Гадафија, да пређу у редове опозиције.

Председник Комитета за међународне односе руске Думе Константин Косачов изјавио је да налог за хапшење Гадафија носи више питања него што даје одговора.

Багдасаров види још једну значајну негативну компоненту у налогу Међународног кривичног суда. Он каже да у систему власти у Бенгазију (међу побуњеницима) има много представника терористичких организација, укључујући и злогласне Ал Каиде који се жестоко односе према присталицама Гадафија, али о томе се ћути.

Из свега тога произилази закључак да се на хапшење и одговорност позивају страни руководиоци по налогу западних центара моћи; они који нису послушни и чија је политика у раскораку са жељама великих. То би били „злочинци по налогу” а не злочинци по критеријума правде и међународних закона. Селективна правда, како сматрају поједини руски депутати, допрла је и до Међународног кривичног суда који треба да буде носилац праведности, демократије и слободе. Многи руски политичари оценили су својевремено да исти критеријум важи и за Међународни суд за бившу Југославију. Да на крају кажем да Русија не признаје овај суд и не учествује у његовом раду. Његову компетентност оспоравају такође САД, Кина, Индија и неке друге утицајне земље. Наведени депутати руског парламента оцењују да то не смета Вашингтону да користи овај суд за промовисање своје политике.